
OSAKASSOPIMUS

koskien

LÄNSIRATA OY:N RAKENTAMISVAIHETTA

[TÄYDENNÄ SISÄLLYSLUETTELO]

LIITELUETTELO

- 1. LIITE 1 Rahoitussitoumus**
- 2. LIITE 2 Rakentamishankkeen tekninen liite**
 - 2.1 Espoo-Hista-suunnitelmapaketti asemaseutu**
 - 2.2 Kirkkonummi-Veikkola-suunnitelmapaketti asemaseutu**
 - 2.3 Lohja-suunnitelmapaketti asemaseutu**
 - 2.4 Lohja-suunnitelmapaketti asemaseutu 2**
 - 2.5 Vihti-suunnitelmapaketti asemaseutu**
- 3. LIITE 3 Luonnos: Osakkeenomistajien yksimielinen päätös Helsingin osakkeiden suunnattu hankinta**
- 4. LIITE 4 Osakekauppakirja Helsingin osakkeiden suunnattu hankinta**
 - 4.1 SVOP-arvio**
- 5. LIITE 5 Luonnos: Osakkeenomistajien yksimielinen päätös suunnattu maksuton osakeanti**
- 6. LIITE 6 Osakkaiden yhteyshenkilöiden yhteystiedot**

MÄÄRITELMÄT

Luottamuksellinen Tieto	Luottamuksellisella tiedolla tarkoitetaan kaikkea tietoa, joka tämän sopimuksen puitteissa välittömästi tai välillisesti luovutetaan osapuolten välillä ja jonka osapuolet sitoutuvat olemaan luovuttamatta tai ilmaisematta kolmansille osapuolille. Tieto voidaan merkitä luottamukselliseksi, salaiseksi tai turvaluokitelluksi, mutta myös sellainen tieto katsotaan luottamukselliseksi, jonka vastaanottajan olisi kohtuudella tullut ymmärtää olevan luottamuksellista sen sisällön, muodon tai olosuhteiden perusteella. Tällä Sopimuksella ei voida kuitenkaan sopia siitä poikkeavasti mitä viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta on säädetty Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.
Normaali kustannusnousu:	Normaalilla kustannusnousulla tarkoitetaan enintään maarakennuskustannusindeksin mukaista kustannusnousua. Kustannusnousua seurataan suhteessa Sopimuksen kohdassa 2.3.2 määritettyyn Rakentamishankkeen kustannusarvioon, joka on arvioitu tasolla MAKU 130 2015=100).
Määräenemmistö	Kolme neljäsosaa (3/4) Yhtiön osakkeista ja niiden tuottamista äänistä.
Rahoituskutsu	Yhtiön Osakkaille lähettämä kirjallinen ilmoitus, jossa Yhtiö pyytää Osakkailta Rahoitussuunnitelmaan ja Rahoitussitoumuksiin perustuvan käteissuorituksen, jolla Yhtiö kattaa Rakentamishankkeen kustannuksia.
Rahoitussitoumus	Sopimuksessa ja sen Liitteessä 1 määritetyt Osakkaiden velvollisuudet Rakentamishankkeen Osahankkeiden kustannuksien rahoittamiseen.
Rahoitussuunnitelma	Yhtiön hallituksen kullekin Osakkaalle vuosittain laatima suunnitelma Yhtiön seuraavan vuoden rahoitustarpeesta sisältäen Sopimuksen kohdassa 2.2.2 määritetyt tiedot.
Rahoitustuki	Euroopan unionin Verkkojen Eurooppa (Connecting Europe Facility, CEF) tai muun julkisen rahoitusvälineen kautta Rakentamishankkeelle myönnetty julkinen tuki.
Rakentamishanke	Sopimuksessa ja sen Liitteessä 2 määritettyjen osahankkeiden suunnittelu ja rakentaminen sekä rakentamiseen liittyvät muut vaikutukset esimerkiksi valtion rataverkolle ja niistä aiheutuvat välttämättömät kustannukset, joita rahoitetaan tässä Sopimuksessa ja sen liitteissä määritettyjen ehtojen ja periaatteiden mukaisesti. Selvyyden vuoksi todetaan, että koko yhteysvälin rakentamissuunnittelu on osa Rakentamishanketta.

Suunnitteluhanke	Alkuperäisessä Osakassopimuksessa (OSAKASSOPIMUS koskien TURUN TUNNIN JUNA OY:TÄ, 4.12.2020) Yhtiölle määritelty tehtävä suunnitella Helsinki-Turku nopeaan junayhteyteen liittyvä raideinfrastruktuuri rakentamisvalmiuteen asti.
Suunnitteluhankkeen jäännöskassa	Suunnitteluhankkeen päättyessä hankkeella jäljellä oleva rahoitusylijäämä, jossa huomioidaan Suunnitteluhankkeen aikana Yhtiön hallituksen Yhtiöön kutsumat osakkaiden oman pääomanehtoiset rahoitussitoumukset, Yhtiölle maksettu Suunnitteluhankkeen CEF-rahoitustuki sekä hankkeen toteutuneet kustannukset.
Yhteistyösopimus	Yhtiön ja Väyläviraston välillä sovittava sopimus, jolla Yhteistyösopimuksen osapuolet sopivat Rakentamishankkeen aikaisesta tietojen vaihdosta, rakennetun omaisuuden luovutuskunnosta, omaisuuden vastaanottamisesta sekä muista Yhtiön ja Väyläviraston tunnistamista tarkoituksenmukaisista seikoista, joilla varmistetaan rakennetun omaisuuden siirtyminen osaksi valtion rataverkkoa.

Allekirjoittaneet osapuolet ovat tehneet ja allekirjoittaneet seuraavan osakassopimuksen (jäljempänä liitteinen "**Sopimus**"):

OSAPUOLET

- (a) Suomen valtio, edustajanaan liikenne- ja viestintäministeriö (Y-tunnus: 0244632-1), osoite: PL 31, 00023 Valtioneuvosto;
- (b) Turun kaupunki (Y-tunnus: 0204819-8), osoite: PL 355, 20101 Turku;
- (c) Espoon kaupunki (Y-tunnus: 0101263-6), osoite: PL 661, 02070 Espoon kaupunki;
- (d) Salon kaupunki (Y-tunnus: 0139533-1), osoite: PL 77, 24101 Salo;
- (e) Lohjan kaupunki (Y-tunnus: 1068322-0), osoite: PL 71, 08101 Lohja;
- (f) Vihdin kunta (Y-tunnus: 0131905-6), osoite: PL 13, 03101 Nummela;
- (g) Kirkkonummen kunta (Y-tunnus: 0203107-0), osoite: PL 20, 02401 Kirkkonummi;
- (h) uusi Osakas, joka liittyy tähän Sopimukseen siten kuin jaksossa 4 määrätään; ja
- (i) Länsirata Oy (Y-tunnus: 3176746-6, jäljempänä "**Yhtiö**").

Kohdissa (a)–(h) tarkoitetuista osapuolista käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä "**Osakkaat**" ja kustakin erikseen nimitystä "**Osakas**".

Kohdissa (b)–(g) tarkoitetuista Osakkaista sekä kohdassa (h) tarkoitetuista uusista Osakkaista, jotka ovat suomalaisia kuntia tai niiden omistamia yhteisöjä, käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä "**Kuntaosakkaat**" ja kustakin erikseen nimitystä "**Kuntaosakas**".

Yhtiöstä ja Osakkaista käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä "**Osapuolet**" ja kustakin erikseen nimitystä "**Osapuoli**".

SOPIMUKSEN TAUSTA

- A. Joulukuussa 2020 perustetun Yhtiön (entinen Turun Tunnin Juna Oy, nyk. Länsirata Oy) taustalla on tavoite toteuttaa Helsingin ja Turun välisen nopeamman raideyhteyden rakentaminen. Helsingin ja Turun välinen raideyhteys on Suomen merkittävimpiä raideyhteyksiä ja sen kehittämiseksi on tunnistettu laaja-alaiset tarpeet. Helsinki–Turku nopean junayhteyden voidaan katsoa koostuvan useasta eri osakokonaisuudesta (kuten Espoon kaupunkirata, Espoo–Salo-oikorata, Salo–Kupittaa-rataväli sekä Kupittaa–Turku-ratahanke). Nopea junayhteys lyhentää kaupunkien välistä matka-aikaa sekä laajentaa työssäkäynti- ja työmarkkina-alueita tuoden uusia mahdollisuuksia alueiden kasvuun ja kehitykseen.–. Länsirata on valmistuessaan osa eurooppalaisen TEN-T-liikenneverkon (Trans European Transport Network) Skandinavia-Välimeri-ydinverkkokäytävää. TEN-T-liikenneverkon tavoitteena on edistää ihmisten ja tavaroiden kestävästä liikkumisesta jäsenmaasta toiseen mahdollisimman saumattomasti.
- B. Yhtiön perustajaosakkaiden joulukuussa 2020 allekirjoittamassa Yhtiön alkuperäisessä osakassopimuksessa (*Osakassopimus koskien Turun tunnin juna Oy:tä, 4.12.2020*, jäljempänä ”**Alkuperäinen osakassopimus**”) Yhtiön tarkoituksena on edistää Espoo-Salo-oikoradan sekä Salo-Turku-ratavälin suunnittelua rakentamisvalmiuteen asti (jäljempänä ”**Suunnitteluhanke**”).
- C. Osakkaiden tarkoituksena on, että Suunnitteluhanke saatetaan loppuun Alkuperäisen osakassopimuksen sekä Yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa 20.12.2023 (Yhtiökokous 2/2023) päätettyjen suunnitteluperusteiden muutosten mukaisesti, ellei ylimääräisen yhtiökokouksen päätöstä osakkaiden toimesta myöhemmin muuteta. Suunnitteluhankkeen arvioidaan päättyvän vuoden 2027 aikana. Hallinnolliset prosessit saatetaan loppuun Alkuperäisen osakassopimuksen mukaisesti siten, että kaikki ratasuunnitelmat saavat lainvoiman. Suunnitteluhankkeen arvioidut kustannukset vuosien 2025-2027 aikana tulevat olemaan 16,5 miljoonaa euroa. Suunnitteluhankkeen jäljellä olevat kustannukset tullaan kattamaan Yhtiöön jo kutsutuilla osakkaiden pääomilla.
- D. Yhtiön Osakkaat ovat neuvotelleet raideyhteyden rakentamisvaiheeseen (jäljempänä ”**Rakentamishanke**”) siirtymisestä. Rakentamishankkeen ensimmäisen vaiheen osahankkeet (jäljempänä yhdessä ”**Osahankkeet** tai yksittäin **Osahanke**”) ja Osahankkeiden tekniset yksityiskohdat on kuvattu Liitteessä 2. Rakentamishanke sisältää rakentamissuunnittelun Yhtiön vastuualueelle kuuluvien yhteysvälien osalta. Selvyyden vuoksi todetaan, että koko yhteysvälin rakentamissuunnittelu on osa Rakentamishanketta.
- E. Voimassa olevan yhtiöjärjestyksen mukaan Yhtiön toiminnan tarkoituksena on kehittää, suunnitella ja rakentaa yhteiskunnan, viranomaisten ja osakkaidensa tarpeisiin raideliikenneinfrastruktuuria sekä tuottaa siihen liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten arvioita. Yhtiön toiminnan pääasiallinen tarkoitus ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajille. Yhtiön toimialana on Rakentamishankkeeseen liittyvän raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu ja rakentaminen. Yhtiö voi tehdä tai teettää selvityksiä rakentamisen mahdollistamiseksi ja hankkeen vaikutusten tunnistamiseksi.
- F. Yhtiö on ennen Rakentamishankkeeseen siirtymistä edistänyt Espoo-Salo-oikoradan sekä Salo-Turku-ratavälin suunnittelua rakentamisvalmiuteen asti. Näiden yhteysvälien suunnittelu rakentamisvalmiuteen kuuluu tämän Yhtiön toimialaan siltä osin kuin suunnittelua ei ole saatu päätökseen (lainvoimaiset ratasuunnitelmat).
- G. Osakkaat toteavat selvyyden vuoksi, että Espoon kaupunkirata sekä Kupittaa-Turku-ratahanke nopean ratayhteyden kehittämiseen liittyvien osien toteutus ovat edellytyksiä Helsingin ja Turun välisen nopean ratayhteyden toteutumiseksi. Edellä mainitut hankkeet eivät kuulu Yhtiön toimialaan. Yhtiön toimialaan ei kuulu myöskään rakennettaville rataosuuksille syntyvän lisäliikenteen varikotariepeiden huomiointi.
- H. Osakkaiden tahtotilana on tätä taustaa vasten luoda edellytyksiä nopealle junayhteydelle Helsingin ja Turun välillä sekä varmistaa riittävä kapasiteetin kasvattaminen tämän yhteysvälin liikenteelle. Pidemmän aikavälin tavoitteena on koko Helsinki–Turku nopean junayhteyden toteuttaminen erikseen sovittavina taloudellisesti ja rahoituksellisesti kestävinä osahankkeina. Muista kuin Liitteessä 2 edistettävistä Osahankkeista päätetään erikseen. Osakkaat tiedostavat, että mikäli uusille rakennettaville yhteysväleille ei synny markkinaehtoista henkilöliikennettä, edellyttää liikennöinnin syntyminen julkista rahoitusta. Suomen valtio ei sitoudu Rakentamishanketta käsittävällä

osakassopimuksella ostamaan uusille yhteysväleille liikennettä uusien ratayhteyksien valmistumisen jälkeen.

- I. Alkuperäisen osakassopimuksen osakkaat allekirjoittavat osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n mukaisen yksimielisen päätöksen, jonka perusteella Yhtiö valtuutetaan hankkimaan Yhtiön omia osakkeita suunnatusti osakeyhtiölain 15 luvun 6 §:n mukaista menettelytapaa noudattaen. Yksimielisessä päätöksessä suunnatun osakehankinnan kohteena ovat Helsingin kaupungin omistamat osakenumerot 599 492–657 494 (58003 kpl). Samassa päätöksessä Yhtiön hallitus valtuutetaan mitätöimään Yhtiön hankitut osakkeet ja rekisteröimään muutokset. Luonnokset osakkeenomistajien yksimielisestä päätöksestä sekä osakekauppakirjasta ovat liitettyinä tämän Sopimuksen Liitteiksi 3 ja 4 edellä mainitussa järjestyksessä. Koska Helsinki ei allekirjoita tätä Sopimusta, Osakkaiden tahtotilana on, että tämä Sopimus allekirjoitetaan samanaikaisesti Liitteen 3 kanssa, kun Osakkaiden toimivaltaiset päätöksentekuelimet ovat hyväksyneet Liitteen 3 mukaisen osakkeenomistajien yksimielisen päätöksen Yhtiön omien osakkeiden suunnatusta hankinnasta.

Lisäksi Osakkaat allekirjoittavat mahdollisimman pian Sopimuksen voimaantulon jälkeen, kun Osakkaiden toimivaltaiset päätöksentekuelimet ovat hyväksyneet toimenpiteen, osakkeenomistajien yksimielisen päätöksen, jonka mukaisesti Yhtiö toteuttaa osakeyhtiölain 9 luvun mukaisen suunnatun maksuttoman osakeannin, jolla Yhtiön suuntaa uusia osakkeita maksuttomasti Suomen valtiolle 945 515 kappaletta, Turun kaupungille 111 997 kappaletta, Espoon kaupungille 177 997 kappaletta, Salon kaupungille 7 148 kappaletta, Lohjan kaupungille 12 098 kappaletta, Vihdin kunnalle 8 798 kappaletta sekä Kirkkonummen kunnalle 20 950 kappaletta. Suunnatun maksuttoman annin jälkeen Yhtiön omistus tulee jakautumaan siten, että Suomen valtion omistusosuus Yhtiössä on 67 %, Turun kaupungin omistusosuus on 10,73 %, Espoon kaupungin omistusosuus on 14,03 %, Salon kaupungin omistusosuus on 2,23 %, Lohjan kaupungin omistusosuus on 2,48 %, Vihdin kunnan omistusosuus on 2,31 % ja Kirkkonummen kunnan omistusosuus on 1,24 %. Luonnos suunnattua maksutonta antia koskevasta osakkeenomistajien yksimielisestä päätöksestä on liitetty tämän Sopimuksen Liitteeksi 5.

- J. Yhtiön syyskuussa 2025 julkaiseman kustannusarvion perusteella Rakentamishankkeeseen sisältyvien osahankkeiden kustannusarvio on yhteensä 1319,9 miljoonaa euroa. Selvyyden vuoksi todetaan, että kustannusarvio perustuu Yhtiön tuottamaan alustavaan kustannusarvioon, joka päivittyy Rakentamishankkeen edetessä. Osakkaat tiedostavat, että vuoden 2025 neuvotteluiden aikana saatujen lisätietojen perusteella on selvää, että Rakentamishankkeen taloudelliset riskit voivat kasvaa merkittävästi hankkeen edetessä.

- K. Koko yhteysvälin rakentamissuunnittelun toteuttamiseksi Suomen valtion rahoitusosuutta korotettiin neuvotteluiden aikana 20 miljoonalla eurolla, jolloin Suomen valtion Liitteessä 1 määritelty Rahoitussitoumus koostuu 400 miljoonan euron oman pääoman ehtoista rahoituksesta, enintään 520 miljoonan euron suuruisen Yhtiön ottaman vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen lyhennyksistä tai Suomen valtion muulla tavoin järjestämästä enintään 520 miljoonan euron rahoituksesta sekä 67 % edellä mainitun enintään 520 miljoonan euron vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen rahoituskustannuksista. Suomen valtion Rahoitussitoumuksen enimmäismäärä on enintään 920 miljoonaa euroa lisätynä edellä mainituilla rahoituskustannuksilla. Koko yhteysvälin rakentamissuunnittelun sisältäminen Rakentamishankkeeseen varmistaa, että Rakentamishanketta sekä koko yhteysvälin toteutumista voidaan edistää TEN-T-vaatimusten mukaisesti, mikä on edellytyksenä sille, että Rakentamishankkeelle voidaan hakea rahoitusta EU:n nykyisistä ja tulevista rahoitus- ja muista tukiohjelmista. Koko yhteysvälin rakentamissuunnittelua toteutetaan osakkaiden rahoitussitoumusten puitteissa ja Osakkaiden etujen mukaisesti teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisesti vaiheistaen. Tilanteessa, jossa Yhtiön tuottaman päivitetyn kustannusarvion perusteella Osakkaiden Rahoitussitoumukset eivät riitä Rakentamishankkeen kustannuksien kattamiseen, Osakkaat sitoutuvat neuvottelemaan osahankkeiden sisällöstä ja rahoituksesta.

- L. Osakkaat ovat sopineet tässä Sopimuksessa ja sen liitteissä, että Suunnitteluhankkeen päättymisen jälkeinen ylijäämä (jäljempänä ”**Suunnitteluhankkeen jäännöskassa**”), joka perustuu Osakkaiden Suunnitteluvaiheen aikana tekemiin pääomituksiin, käytetään osana Rakentamishankkeen rahoitusta. Yhtiön marraskuun 2025 arvion perusteella Suunnitteluhankkeen jäännöskassa tulisi olemaan 22 miljoonaa euroa, josta vähennetään Helsingin osakkeiden hankintahinta Liitteissä 3 ja 4 määriteltyjen ehtojen mukaisesti, kun Helsinki jättää Yhtiön.

SOPIMUKSEN TARKOITUS

- A. Tämän Sopimuksen tarkoituksena on sopia tarkemmin Yhtiön hallinnosta, rahoituksesta ja päätöksenteosta, Yhtiön osakkeiden (jäljempänä "**Osakkeet**") omistuksesta ja luovutuksesta ja niihin liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista sekä Osakkaiden oikeuksista ja velvollisuuksista toisiinsa nähden siten, kuin tässä Sopimuksessa on esitetty. Tämä Sopimus korvaa Yhtiön ja Osakkaiden välisen Suunnitteluhanketta koskevan Alkuperäisen osakassopimuksen siihen tehtyine muutoksineen. Muutokseen sovelletaan Alkuperäisen osakassopimuksen 12.9 lukua (Muutokset). Yhtiön Osakkaat ovat yksimielisesti päättäneet Alkuperäisen osakassopimuksen korvaamisesta tällä Sopimuksella. Selvyiden vuoksi todetaan, ettei Alkuperäistä osakassopimusta taikka sen liitteitä sovelleta miltään osin, ellei tässä sopimuksessa ole erikseen toisin sovittu.
- B. Tässä Sopimuksessa sovitaan Rakentamishankkeen ensimmäisen vaiheen toteuttamisesta ja Osakkaiden rahoitusvastuusta. Osakkaat tiedostavat, että Rakentamishankkeen pääomituksiin sisältyy taloudellinen riski.
- C. Osapuolet toteavat, että Suunnitteluhanke saatetaan loppuun ja Yhtiö vastaa Suunnitteluhankkeeseen liittyvistä velvoitteista myös tämän Sopimuksen tultua voimaan. Selvyiden vuoksi todetaan, että Yhtiö toteuttaa Suunnitteluhankkeen loppuun Osakkailta Alkuperäisen osakassopimuksen perusteella kerätyillä varoilla eivätkä Osakkaat sitoudu tällä Sopimuksella Suunnitteluhankkeen lisäpääomituksiin.
- D. Osakkaat toteavat, että Yhtiön suunnittelema ja rakentama omaisuus siirretään osaksi Väyläviraston hallinnoimaa valtion rataverkkoa mahdollisimman nopeasti sen jälkeen, kun valmis kokonaisuus on saanut käyttöönottoluvan ja Väylävirastolla on edellytykset omaisuuden vastaanottamiseen (ja kokonaisuus vastaa alla F-alakohtassa tarkoitettua Yhteistyösopimuksen sisältöä). Yhtiö sitoutuu yhteistyössä Väyläviraston kanssa edesauttamaan Rakentamishankkeen toteuttamista kustannustehokkaasti ja kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen. Yhtiö luovuttaa rataosuudet osaksi valtion rataverkkoa järjestelyllä, joka ei edellytä Suomen valtiolta erillistä vastiketta tai maksua.
- E. Yhtiön ja Väyläviraston rooleista ja yhteistyöstä Osapuolet toteavat, että ratalain (110/2007) nojalla Väylävirasto toimii hallinnassaan olevan valtion omistaman rataverkon haltijana ja radanpitäjänä. Yhtiö toteuttaa Rakentamishankkeen ratalaissa tarkoitettuna yksityisraiteena, joka siirretään osaksi valtion rataverkkoa lainsäädännön mukaisesti ja tarvittavien viranomaismenettelyjen kautta. Yhtiö toteuttaa Rakentamishankkeen suunnittelun ja rakentamisen siten, että se täyttää vähintään valtion rataverkon (Ratalaki 3 § 1 mom. 9 kohta) suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvät lakisääteiset velvollisuudet. Osakkaat tiedostavat, ettei ratalainfrastruktuurin rakentamisvaihetta säännellä Suunnitteluhankkeen tavoin yksityiskohtaisesti ja tyhjentävästi ratalaissa, minkä vuoksi on tärkeää, että Rakentamishankkeessa Osakkaat kirjaavat Osahankkeiden sisältöä ja rahoitusta koskevat ehdot mahdollisimman tyhjentävästi.
- F. Yhtiö neuvottelee ja tekee Väyläviraston kanssa yhteistyösopimuksen (jäljempänä "**Yhteistyösopimus**"), jossa Yhtiö ja Väylävirasto sopivat Rakentamishankkeen aikaisesta tietojenvaihdosta, riskienhallinnan raportoinnista, omaisuuden luovutuskunnosta sekä vastaanotto-prosessista. Osaksi valtion rataverkkoa siirrettävien rataosuuksien tulee täyttää valtion rataverkon turvallisuus-, tekniset- ja muut vaatimukset. Yhtiö sitoutuu noudattamaan Rakentamishankkeen aikana Väyläviraston virallisia julkaistuja ohjeita ja teknisiä vaatimuksia, joita sovelletaan radan rakentamisessa. Väyläviraston ja Yhtiön välisen Yhteistyösopimuksen tarkoituksena on varmistaa, että Yhteistyösopimuksen osapuolilla on yhteisymmärrys siirtyvän omaisuuden teknisistä yksityiskohdista ja suunnitteluperusteista, ja että omaisuus on luovutushetkellä Yhteistyösopimuksen mukainen. Yhteistyösopimuksella Yhtiö sitoutuu raportoimaan Väylävirastolle Rakentamishankkeen etenemisestä sekä informoimaan ja huomioimaan Väyläviraston näkemykset, erityisesti Rakentamishankkeen aikana tehtävistä ratkaisuksista, joilla voi olla merkittäviä kustannusvaikutuksia tai vaikutuksia rakennettavan omaisuuden elinkaareen tai turvallisuuteen. Yhtiön on mahdollista poiketa Väyläviraston julkaisemista virallisista ohjeista ja teknisistä vaatimuksista perustellusta syystä. Poikkeaminen ei saa johtaa kyseisen ratkaisun, tuotteen tai vastaavan elinkaarikustannusten kasvamiseen suhteessa Väyläviraston ohjeiden ja tuotevaatimusten mukaiseen toimintatapaan. Yhteistyösopimuksessa tulee sopia, että vähäisestä suuremmasta poikkeamisesta teetetään elinkaarikustannusvaikutuksia ja turvallisuusnäkökohtia koskeva arviointi. Poikkeaminen voidaan katsoa perustelluksi esimerkiksi tilanteissa, joissa Yhtiö pystyisi edistämään

Rakentamishanketta tavalla, joka poikkeaa Väyläviraston teknisistä vaatimuksista ja ohjeista, mutta joka on kustannustehokkaampi ko. omaisuuden elinkaaren osalta verrattuna tilanteeseen, jossa hanketta olisi edistetty Väyläviraston teknisten vaatimusten ja ohjeiden mukaisesti, eikä poikkeamasta aiheudu lisäkustannuksia muulle Väyläviraston hallinnoiman omaisuuden ylläpidolle tai kehittämislle. Selkeyden vuoksi todetaan, ettei tällä Sopimuksella tai Yhteistyösopimuksella siirretä Yhtiön hallituksen lakisäateistä toimivaltaa, vastuuta tai velvollisuuksia Väylävirastolle.

- G. Uuden rakennettavan ratainfraan ja olemassa olevan valtion rataverkon välillä on rajapintoja, joista tulee sopia Yhtiön ja Väyläviraston välillä. Yleisenä lähtökohtana kustannusjaossa on, että Yhtiö vastaa ratahankkeen toteuttamisesta aiheutuvista vahingoista ratalain ja muiden säännösten mukaisesti. Yhtiö on jäljempänä luvussa 3 kuvatulla tavalla vastuussa sellaisista valtion rataverkolla aiheutuvista kustannuksista, jotka ovat seurausta Rakentamishankkeesta.
- H. Yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon raideliikenteen hallinnointiin ja suunnitteluun sekä raideyhteyden rakentamiseen liittyvät lakisäateiset velvollisuutensa.
- I. Yhtiö sitoutuu huolehtimaan yritysvastuustaan esimerkillisesti. Yhtiö sitoutuu harjoittamaan vastuullista ja kestävästä kehityksen tavoitteiden mukaista liiketoimintaa. Yhtiön tulee toimia ekologisesti, sosiaalisesti sekä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Lisäksi Yhtiö sitoutuu edellyttämään vastaavaa sitoutumista yhteistyökumppaneiltaan. Yhtiö sitoutuu asettamaan yritysvastuulle mitattavia tavoitteita sekä raporttoimaan tavoitteista, niiden saavuttamisesta sekä tulevista tavoitteista Yhtiön yhtiökokouksissa vuosittain.
- J. Yhtiö sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen valtion omistajapoliittista periaatepäätöstä siinä mainittujen soveltamisalamääräysten mukaisesti.
- K. Rakentamishankkeesta ja Yhtiön toiminnasta tiedotetaan avoimesti julkisuuteen. Yhtiö pyrkii toiminnassaan mahdollisimman suureen läpinäkyvyyteen ja avoimuuteen, mikä tarkoittaa mm. tasaisin väliajoin tapahtuvaa Yhtiön taloudellista tilaa koskevan raportoinnin julkistamista Yhtiön internetsivuilla. Rakentamishankkeen aikana syntyvä materiaali on kaikilta osin julkista pl. aineisto, joka sisältää Yhtiön perustellun arvion perusteella salassa pidettäviä tietoja.
- L. Osapuolet sopivat, että Yhtiön siirtymisestä Rakentamishankkeeseen julkaistaan yhteinen tiedote, jonka sisällöstä ja julkaisuajankohdasta sovitaan Osakkaiden kesken.

1. OSAKKAIDEN VAKUUTUS

- 1.1 Sopimuksen allekirjoituksin kukin Osakas vakuuttaa, että sen päätösvaltaiset tahot ovat tehneet tarvittavat täytäntöönpanokelpoiset toimet tämän Sopimuksen ja sen mukaisen oikeustoimien tekemiseksi, mukaan lukien Osakkaan sitoutuminen Yhtiön pääomitukseen siten kuin kohdassa 2 (Rahoitus) tarkemmin sovitaan. Mikäli tällaisesta päätöksestä valitetaan tai päätöksestä on vireillä valitus, niin kyseinen Osakas sitoutuu parhaansa mukaan myötävaikuttamaan siihen, että tämä Sopimus ja sen mukaiset sitoumukset pysyvät kyseisen Osakkaan osalta voimassa ja täytäntöön pantavissa.

2. RAHOITUS

2.1 Yhtiön omistusrakenne

- 2.1.1 Suomen valtion tulee omistaa vähintään viisikymmentä pilkku yksi prosenttia (50,1 %) Yhtiön Osakkeista ja niiden tuottamista äänistä.
- 2.1.2 Suomen valtion ja muiden suomalaisten julkisyhteisöjen ja/tai julkisesti omistettujen yhteisöjen tulee omistaa sata prosenttia (100%) Yhtiön Osakkeista ja niiden tuottamista äänistä.
- 2.1.3 Osapuolet sitoutuvat äänestämään ja toimimaan Yhtiön rahoituksen järjestämistä ja luovuttamista koskevissa tilanteissa sekä kaikissa muissa yhteyksissä siten, että Yhtiön omistusrakenne täyttää aina edellä tässä kohdassa 2.1 kuvatut omistusrakennetta koskevat edellytykset, riippumatta siitä mainitaanko asiasta nimenomaisesti tämän Sopimuksen

yksittäisissä kohdissa, joihin sitoumus soveltuu. Tässä kohdassa tarkoitettu sitoumus käsittää päätöksenteon yhdestä tai useammasta suunnatusta osakeannista, jossa Suomen valtiolle annetaan maksutta tai maksua vastaan Yhtiön uusia Osakkeita määrä, jolla Suomen valtion omistus täyttää vähintään kohdan 2.1.1 mukaisen vähimmäistason (antidiluutio), riippumatta muiden Osakkaiden omistusosuuden mahdollisesta laimenemisestä (diluutio). Tässä kohdassa tarkoitettu antidiluutiosuoja tulee toteuttaa tavalla, joka ei edellytä Suomen valtiota rahoittamaan Yhtiötä tai maksamaan Yhtiölle tai muulle taholle muuta vastiketta, ilman Suomen valtion nimenomaista hyväksyntää muunlaiselle toteutustavalle.

2.2 Rahoitussuunnitelma

2.2.1 Yhtiön hallituksen tulee laatia ja toimittaa kullekin Osakkaalle Yhtiötä ja Rakentamishanketta koskeva rahoitussuunnitelma (jäljempänä "**Rahoitussuunnitelma**") vuosittain kunkin kalenterivuoden elokuun loppuun mennessä.

2.2.2 Rahoitussuunnitelmasta tulee käydä ilmi muun ohessa seuraavat asiat:

- (i) tarkennettu päivitetty arvio Rakentamishankkeen kokonaiskustannuksista ja kustannusten jaksottumisesta Rakentamishankkeen aikana;
- (ii) tarkennettu arvio käynnistettyjen Osahankkeiden kustannusten jaksottumisesta Rakentamishankkeen aikana;
- (iii) arvio Rahoitussuunnitelman laatimista tai päivittämistä seuraavan kalenterivuoden Osakaskohtaisesta ja kokonaisrahoitustarpeesta;
- (iv) selvitys seuraavana kalenterivuonna kerättävän rahoituksen käyttökohteista Osahankkeittain; sekä
- (v) erillinen selvitys Suunnitteluhankkeen loppuunsaattamisen toteutuneista kustannuksista ja suunnitteluhankkeen seuraavan vuoden kustannusarviosta.

2.2.3 Rahoitussuunnitelman päivitetystä kokonais- ja Osahankekohtaisista kustannusarvioista tulee käydä ilmi mahdollisen kustannusnousun osuus.

2.3 Osakkaiden rahoitussitoumukset

2.3.1 Osakkaat sitoutuvat kattamaan Rakentamishankkeen kustannuksia tässä Sopimuksessa ja sen Liitteessä 1 määriteltyjen ehtojen mukaisesti (kunkin Osakkaan osalta jäljempänä "**Rahoitussitoumus**"). Rahoitussitoumuksessa määritetään kunkin Osakkaan osalta Rakentamishankkeen rahoitusvastuun enimmäistaso eikä Osakkailla ole tämän Sopimuksen nojalla velvollisuutta rahoittaa Yhtiötä Rahoitussitoumuksessa sovitun ylittäviltä osin. Selvytyden vuoksi todetaan, että tietyn Osakkaan Rahoitussitoumuksen tasoa ei voi korottaa tätä Sopimusta muuttamalla tai muuten ilman asianomaisen Osakkaan nimenomaista hyväksyntää.

2.3.2 Osakkaiden rahoitussitoumusten jakamisessa käytettävä kustannusarvio 1319,9 miljoonaa euroa jakautuu Liitteessä 2 määritetyille Osahankkeille seuraavasti:

- (i) Espoo-Hista (rakentaminen 310 milj. euroa, rakentamissuunnittelu 9 miljoonaa euroa)
- (ii) Hista- Vihti (rakentaminen 139 milj. euroa, rakentamissuunnittelu 4 miljoonaa euroa)
- (iii) Vihti – Lohja (rakentaminen 510 milj. euroa, rakentamissuunnittelu 14 miljoonaa euroa)
- (iv) Salo – Hajala (rakentaminen 140 milj. euroa, rakentamissuunnittelu 8 miljoonaa euroa)

(v) Nunna – Kupittaa (rakentaminen 120 milj. euroa, rakentamissuunnittelu 3 miljoonaa euroa)

(vi) Lohja – Salo (rakentamissuunnittelu 48 miljoonaa euroa)

(vii) Hajala – Nunna (rakentamissuunnittelu 15 miljoonaa euroa)

2.3.3 Osakkaat vastaavat Rakentamishankkeen rahoittamisesta siten, että Suomen valtio ja Kuntaosakkaat sitoutuvat rahoittamaan hanketta oman pääomanehtoisesti yhteensä 800 miljoonalla eurolla. Suomen valtion osuus 800 miljoonan euron rahoituksesta on 400 miljoonaa euroa ja Kuntaosakkaiden osuus yhteensä 400 miljoonaa euroa. Omanpääoman ehtoisten rahoitusosuuksien lisäksi Osakkaat ovat sitoutuneet siihen, että Suunnitteluhankkeen jäännöskassa siirretään osaksi Rakentamishankkeen rahoitusta. Mahdolliseen kustannusnouluun sovelletaan kohtia 2.3.6 ja 2.3.7. Kuntaosakkaiden rahoitusvastuiden jakautuminen määritetään Liitteessä 1.

2.3.4 Alakohdassa 2.3.3 tarkoitetun oman pääoman ehtoisen rahoituksen lisäksi Suomen valtio sitoutuu hakemaan eduskunnalta valtuuden, jonka nojalla Yhtiölle voidaan myöntää valtioneuvoston Yhtiön hakemalle enintään 520 miljoonan euron suuruiseen vieraan pääoman ehtoiseen rahoitukseen. Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen hakemisen edellytyksenä on, että kohdan 2.3.5 alakohdissa i ja ii tarkoitettu rahoitusosuus sekä Suunnitteluhankkeen jäännöskassa on täysimääräisesti käytetty. Eduskunnalta haettavalla valtuudella Suomen valtio sitoutuisi vastaamaan 100 % vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen lyhennyksistä ja 67 % vieraan pääoman rahoituskustannuksista. Kuntaosakkaat sitoutuvat tällä Sopimuksella vastaamaan 33 % vieraan pääoman rahoituskustannuksista. Rahoituskustannuksilla tarkoitetaan varsinaisten korkokustannusten lisäksi mahdollisia järjestelypalkkioita, lainanhoitokuluja sekä kaikkia muita kustannuksia, joita ei katsota velkapääoman lyhennyksiksi. Suomen valtio määrittelee Yhtiön hakeman vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen takaisinmaksuajan, joka voi olla enintään kymmenen (10) vuotta. Laina erääntyy maksettavaksi kuitenkin viimeistään siinä vaiheessa, kun Rakentamishanke on päätynyt ja Yhtiön rakentama omaisuus on siirtynyt kokonaisuudessaan Sopimuksen kohdassa 3 mukaisesti Väylävirastolle. Yhtiön tulee nostaa vierasta pääomaa siten, että vieraan pääoman rahoituskustannukset minimoidaan.

Sen sijaan, että Yhtiö valtuutettaisiin hakemaan vierasta pääomaa yksityiseltä rahoituslaitokselta, Suomen valtio voi päättää enintään 520 miljoonan euron suuruiseen rahoitukseen sitoutumisesta myös muilla keinoin. Osakkaat vastaavat muilla keinoin järjestettävän enintään 520 miljoonan euron suuruiseen rahoituksen mahdollisista rahoituskustannuksista, kuten tässä kohdassa on edellä sovittu (67 % - 33 % kustannusjaolla).

2.3.5 Kohdissa 2.3.3 ja 2.3.4 määritetyt rahoituskokonaisuudet kohdennetaan kohdassa 2.3.2 ja Liitteessä 2 määritettyjen Rakentamishankkeen Osahankkeiden kustannuksiin seuraavassa järjestyksessä ja seuraavien ehtojen mukaisesti. Selvyyden vuoksi todetaan, että Yhtiö vastaa Rakentamishankkeelle siirretyn Suunnitteluhankkeen jäännöskassan kohdentamisesta Rakentamishankkeen kustannuksiin. Suunnitteluhankkeen jäännöskassa tulee olla täysimääräisesti käytetty ennen kuin kohdassa 2.3.4 ja jäljempänä tämän kohdan alakohdassa iii tarkoitettu rahoitus voidaan hyödyntää.

(i) Suomen valtion ja Kuntaosakkaiden kohdan 2.3.3 mukaisesta yhteensä 800 miljoonan euron oman pääoman ehtoisestä rahoituksesta katetaan 500 miljoonaa euroon asti Suomen valtion 400 miljoonalla eurolla ja Kuntaosakkaiden 100 miljoonalla eurolla. Tässä alakohdassa tarkoitettu 500 miljoonan euron rahoitus rahoitetaan Suomen valtion ja Kuntaosakkaiden rahoitusosuuksilla tasatahtiin, jolloin Suomen valtio kattaa Rakentamishankkeen kustannuksista 80 % ja Kuntaosakkaat 20 % kunnes 500 miljoonaa euroa on täysimääräisesti käytetty. Selvyyden vuoksi todetaan, että Suomen valtio kattaa tässä alakohdassa tarkoitettua 500 miljoonasta eurosta

400 miljoonaa euroa ja Kuntaosakkaat 100 miljoonaa euroa. Kuntaosakkaiden kustannusjako määritellään tarkemmin Liitteessä 1.

- (ii) Kun alakohdassa i tarkoitettu 500 miljoonan euron rahoituskokonaisuus on kokonaisuudessaan hyödynnetty Rakentamishankkeen kustannusten kattamiseen, käytetään Rakentamishankkeen kustannusten kattamiseen 100 miljoonaa euroa Kuntaosakkaiden kohdassa 2.3.3 tarkoitettua oman pääoman ehtoista rahoituksesta. Kuntaosakkaat vastaavat 100 % rahoitushankkeen kustannuksista, kunnes tässä alakohdassa tarkoitettu enintään 100 miljoonan euron rahoitus on täysimääräisesti käytetty. Kuntaosakkaiden kustannusjako määritellään tarkemmin Liitteessä 1.
- (iii) Kun tämän kohdan alakohdissa i ja ii tarkoitettu yhteensä 600 miljoonan euron rahoitus sekä Suunnitteluhankkeen jäännöskassa on täysimääräisesti käytetty ja alakohdassa iv tarkoitettu eduskunnan valtuus, valtioneuvosto ja Suomen valtion etukäteinen hyväksyntä ovat saatu, Yhtiö voi hakea Rakentamishankkeen Osahankkeiden rahoittamiseen kohdassa 2.3.4 tarkoitettua enintään 520 miljoonan euron suuruisen vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen. Yhtiön hakema enintään 520 miljoonan euron vieraan pääoman ehtoinen rahoitus ja Kuntaosakkaiden kohdan 2.3.3 mukaisesta 400 miljoonan suuruisesta omanpääoman ehtoista rahoituksesta jäljellä oleva 200 miljoonan euron rahoitusosuus käytetään tasatahtiin Rakentamishankkeen kustannusten kattamiseen, jolloin kustannuksia katetaan tässä alakohdassa tarkoitettuun 720 miljoonaan euroon asti 72,2 % Yhtiön ottamalla vieraalla pääomalla ja 27,8 % Kuntaosakkaiden oman pääoman ehtoista rahoituksella. Selvyyden vuoksi todetaan, että mikäli Suomen valtio on päättänyt rahoittaa enintään 520 miljoonan euron lisärahoituksen muulla kuin Yhtiön ottamalla vieraalla pääomalla, sovelletaan tämän alakohdan ehtoja Suomen valtion muuhun lisärahoitukseen.
- (iv) Selvyyden vuoksi todetaan, että ennen kohdassa 2.3.4 ja kohdan 2.3.5 alakohdassa iii tarkoitettua vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen hakemista eduskunnan on tullut myöntää valtuus yhtiölle myönnettävälle valtioneuvostokaudelle, jonka nojalla Yhtiö voi hakea vierasta pääomaa. Eduskunnalta haettavan valtuuden tulee kattaa myös Suomen valtion sitoutuminen 100 % vieraan pääoman lyhennyksiin ja 67 % rahoituskustannuksiin tai hyväksyä Suomen valtion kohdassa 2.3.4 tarkoitettu muulla tavoin toteutettu sitoutuminen enintään 520 miljoonan euron rahoitukseen. Ennen vieraan pääoman hakemista Yhtiön on tullut saada Suomen valtiolta etukäteinen kirjallinen vahvistus valtioneuvostokaudesta ja Suomen valtion sitoutumisesta lisäpääomitukseseen sekä kirjallinen etukäteinen hyväksyntä vieraan pääoman hakemisesta.
- (v) Yhtiö pyrkii hyödyntämään Rakentamishankkeen kustannusten kattamisessa CEF-rahoitusta ja mahdollisia muita saatavilla olevia taloudellisia EU-tukia ja -avustuksia (jäljempänä ”**Tukirahoitus**”). Tukirahoitus kohdennetaan ensisijaisesti kohdan 2.3.6 ja saman kohdan alakohdan ii mukaisesti Rakentamishankkeen mahdolliseen kustannusnousuun omistuksen mukaisessa suhteessa. Toissijaisesti Tukirahoitus vähentää sekä Suomen valtion että Kuntaosakkaiden tämän kohdan alakohdan iii mukaista rahoitusvastuuta Rahoitussitoumusten mukaisessa suhteessa (pro rata).

2.3.6

Osakkaat sitoutuvat vastaamaan Rakentamishankkeen Osahankkeiden mahdollisesta normaalista kustannusnoususta siltä osin, kun kohdassa 2.3.2 määritetty Rakentamishankkeen kustannusarvio (1319,9 miljoonaa euroa, MAKU 130 2015=100.) ylitetään (jäljempänä ”**Normaali kustannusnousu**”). Normaalilla kustannusnousulla tarkoitetaan enintään maarakennuskustannusindeksin mukaista kustannusnousua. Normaali kustannusnousu rahoitetaan seuraavien ehtojen mukaisesti:

- i Normaalia kustannusnousua rahoitetaan Osakkaiden omistuksen mukaisessa suhteessa siten, että Suomen valtio vastaa normaalista kustannusnoususta 67 % ja Kuntaosakkaat 33 % Liitteessä 1 määriteltyjen omistusosuuksien mukaisesti. Normaalia kustannusnousua voidaan kattaa enintään siihen asti, että kohdassa 2.3.3 tarkoitettu valtion enintään 400 miljoonan euron rahoitus on käytetty täysimääräisesti. Sen jälkeen, kun kohdan 2.3.4. mukainen valtion enintään 520 miljoonan euron rahoitusosuus on varmistunut, Normaalia kustannusnousua voidaan kattaa enintään siihen asti, että valtion euromääräinen 920 miljoonan euron Rahoitussitoumus on täysimääräisesti käytetty.
- ii Normaalia kustannusnousua rahoitetaan mahdollisella Tukirahoituksella omistuksen mukaisessa suhteessa.

2.3.7 Selvyden vuoksi todetaan, että Osakkaat sitoutuvat tällä Sopimuksella rahoittamaan Rakentamishanketta kohdan 2.3.3 mukaisesti 800 miljoonalla eurolla lisättyä Suunnitteluhankkeen jäännöskassalla sekä mahdollisella Normaalilla kustannusnousulla tässä Sopimuksessa määritetyn mukaisesti. Suomen valtion mahdollinen sitoutuminen enintään 520 miljoonan euron suuruiseen vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen lyhennyksistä vastaamiseen tai enintään 520 miljoonan euron suuruiseen rahoitukseen muilla tavoin edellyttää eduskunnan erillistä päätöstä. Selvyden vuoksi todetaan, että Suomen valtion Rahoitussitoumuksen enimmäismäärä ei voi missään tilanteessa ylittää 920 miljoonaa euroa lisättyä vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen rahoituskustannuksilla, joista Suomen valtio sitoutuu kattamaan 67 %. Kuntaosakkaiden rahoitussitoumukset käsittävät yhteensä 400 miljoonan euron suuruiseen oman pääoman ehtoisen rahoituksen lisättyä määrällä, joka vastaa 33 % Normaalista kustannusnoususta siihen asti, että kohdassa 2.3.3 tarkoitettu valtion 400 miljoonan euron rahoitusosuus ja kohdassa 2.3.4 tarkoitettu Yhtiön ottama vieraan pääoman ehtoinen tai muu Suomen valtion järjestämä enintään 520 miljoonan euron rahoitus on käytetty täysimääräisesti. Kuntaosakkaat vastaavat lisäksi 33 % mahdollisen vieraan pääoman tai muun kohdassa 2.3.4 ja kohdan 2.3.5 alakohdassa iii tarkoitettun enintään 520 miljoonan euron rahoituksen mahdollisista rahoituskustannuksista.

2.4 Osahankkeiden käynnistäminen ja kustannus seuranta

- 2.4.1 Yhtiön on tuotettava ennen kunkin Osahankkeen käynnistämistä kustannustilanteen sekä -riskien arvioimiseksi läpinäkyviin kriteereihin perustuva arvio kyseisen Osahankkeen kustannuksista ja sen vaikutuksista kaikkien Osahankkeiden toteuttamiseen ottaen huomioon Osakkaiden Liitteessä 1 määritetyt Rahoitussitoumukset. Osahanke voidaan käynnistää (sitoutua kyseisen osahankkeen rakentamista koskeviin kustannuksiin) vain, mikäli kustannusnousu ei ylitä Normaalia kustannusnousua tai johda Osakkaiden Rahoitussitoumusten ylittymiseen.
- 2.4.2 Yhtiön tulee seurata Osahankkeiden kustannuskehitystä Rakentamishankkeen aikana. Mikäli Yhtiön tekemän kustannus seurannan perusteella havaitaan, että kustannuskehitys ylittää Normaalin kustannusnousun tai johtaa Osakkaiden Rahoitussitoumusten ylittymiseen, tulee Yhtiön saattaa arvioitu kustannusylitys viipymättä Osakkaiden tietoon. Jokaisella Osakkaalla on oikeus saattaa Yhtiön tekemä arvio kustannuskehityksestä tai Rahoitussitoumusten ylityksestä kolmannen osapuolen arvioitavaksi. Päätös Osahankkeiden käynnistämisestä, jatkamisesta tai sisällön muuttamisesta tilanteessa, jossa kustannuskehitys ylittää, Yhtiön tai kolmannen osapuolen arvion perusteella, Normaalin kustannusnousun tai Rahoitussitoumukset voidaan tehdä vain, mikäli sen hyväksymistä kannattaa Yhtiön yhtiökokouksessa kolme neljäsosaa (3/4) Yhtiön Osakkeista ja niiden tuottamista äänistä (jäljempänä ”**Määräenemmistö**”) (ks. myös kohta 6.1.3.).
- 2.4.3 Osakkaiden Rahoitussitoumus on ensivaiheessa kohdan 2.3.5. alakohtien i ja ii mukaisesti yhteensä 600 miljoonaa euroa lisättyä Suunnitteluhankkeen jäännöskassalla ja mahdollisella Tukirahoituksella ennen kuin eduskunta on hyväksynyt kohdassa 2.3.4 tarkoitettun Suomen valtion enintään 520 miljoonan euron lisärahoituksen. Selvyden vuoksi todetaan, että

Rahoitussitoumuksiin sisältyy normaalista kustannusnoususta johtuva kustannusylitys, joka katetaan kohdan 2.3.6 mukaisesti.

- 2.4.5 Tilanteessa, jossa eduskunta on hyväksynyt kohdassa 2.3.4 tarkoitetun Suomen valtion enintään 520 miljoonan euron lisärahoituksen ja Osakkaat ovat tehneet kohdassa 2.4.2 tarkoitetun erillisen Määräenemmistöön perustuvan päätöksen Osakkaiden Rahoitussitoumusten ylittävän osuuden rahoittamisesta, Osakkaat sitoutuvat vastaamaan Normaalin kustannusnousun ylittävästä kustannusnoususta tai Rahoitussitoumuksen ylityksestä omistuksen mukaisessa suhteessa siten, että Suomen valtio kattaa kustannuksista 67 % ja Kuntaosakkaat 33 % .
- 2.4.6 Osapuolten yksimielisellä päätöksellä Yhtiö voi päättää erillisen kustannusriskivaliokunnan perustamisesta, jonka tehtävänä on tukea Rakentamishankkeen kustannusriskien arviointia, kustannusten seurantaa ja raportointia. Valiokunnan tarkemmat tehtävät määriteltäisiin työjärjestyksessä. Valiokunta koostuisi hallituksen puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta sekä osakkaiden nimeämistä jäsenistä.

2.5 Osakasrahoituksen toteuttaminen

- 2.5.1 Kunkin Osakkaan tulee maksaa Rahoitussitoumuksensa Yhtiölle hallituksen pyynnöstä maksuerittäin, joiden luku- ja euromäärä määräytyvät sen mukaan kuin hallituksen näkemyksen mukaan on kulloinkin tarpeen Rakentamishankkeen rahoituksen järjestämiseksi, huomioiden kuitenkin mitä kohdassa 2.5.2 todetaan. Hallituksen tulee pyytää Rahoitussitoumuksen erän maksamista Osakkaille lähetettävällä kirjallisella ilmoituksella (jäljempänä "**Rahoituskutsu**"). Kukin maksuerä tulee maksaa Yhtiölle rahana.
- 2.5.2 Kulloisenkin maksuerän maksamista tulee pyytää kaikilta Osakkailta maksamattomien Rahoitussitoumusten mukaisessa suhteessa Liitteen 1 mukaisesti. Edellä sanotusta riippumatta, hallituksen tulee kuitenkin huomioida Suomen valtion mahdollinen nimenomainen vaatimus koskien sen Rahoitussitoumuksen etupainotteista kutsumista Yhtiöön. Tällainen vaatimus on huomioitava myös Rahoitussuunnitelmaa laadittaessa.
- 2.5.3 Yhtiön hallituksen tulee lähettää Rahoituskutsu Osakkaille vähintään neljäkymmentäviisi (45) pankkipäivää ennen Rahoitussitoumuksen kunkin erän maksupäivää.
- 2.5.4 Yhtiön hallituksen keräämä oman pääoman ehtoinen rahoitus kerätään Yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehdyillä suorilla vastikkeettomilla sijoituksilla Liitteen 1 mukaisesti.
- 2.5.5 Tilanteessa, jossa Osakkaat päättävät, että Yhtiö kerää oman pääoman ehtoista rahoitusta osakeannilla, kaikkien Osakkaiden tulee merkitä Yhtiön uusia osakkeita, merkintähintaa vastaan osakeomistustensa suhteessa. Edellä todetusta suhteesta voidaan kuitenkin poiketa, mikäli Suomen valtio vaatii sen Rahoitussitoumuksen kutsumista Yhtiöön etupainotteisesti. Selvyden vuoksi todetaan, ettei edellä mainittua sovelleta Sopimuksen Taustan kohdassa I tarkoitettuun suunnattuun maksuttomaan osakeantiin.

2.6 Luotonottoa ja vakuuden antamista koskevat rajoitteet

- 2.6.1 Pois lukien, mitä kohdassa 2.3.4 ja kohdan 2.3.5 alakohdassa iii on sovittu Yhtiön mahdollisuudesta hakea vierasta pääomaa, Yhtiö ei saa ottaa pitkäaikaista, maturiteetiltaan yli yhden (1) vuoden mittaista vierasta pääomaa. Sanottu ei rajoita esimerkiksi Yhtiön päivittäisessä liiketoiminnassa käytettävän luotollisen tilin tai siinä käytettävien luottokorttien käyttöön ottamista. Yhtiö saa antaa vakuuden vain omasta sitoumuksestaan.

3. YHTEISTYÖ VÄYLÄVIRASTON KANSSA JA OMAISUUDEN SIIRTÄMINEN

- 3.1.1 Yhtiö neuvottelee ja solmii Väyläviraston kanssa ennen rakentamisen aloittamista Yhteistyösopimuksen, jossa sovitaan Rakentamishankkeen aikaisesta tietojen vaihdosta, rakennetun omaisuuden luovutuskunnosta, omaisuuden vastaanottamisesta sekä muista Yhtiön ja Väyläviraston tunnistamista tarkoituksenmukaisista seikoista, joilla varmistetaan

rakennetun omaisuuden siirtyminen osaksi valtion rataverkkoa. Mikäli Yhtiö ja Väylävirasto eivät ole allekirjoittaneet Yhteistyösopimusta kuuden (6) kuukauden kuluessa tämän Sopimuksen voimaantulosta, Yhtiön on viipymättä kutsuttava osakaskokous, jossa Osakkaat neuvottelevat toimenpiteistä asian ratkaisemiseksi. Mikäli Yhteistyösopimusta ei ole allekirjoitettu kahdentoista (12) kuukauden kuluessa tämän Sopimuksen voimaantulosta, eikä Osakkaiden neuvotteluista huolimatta ole saavutettu ratkaisua, Rakentamishanke keskeytetään, kunnes Yhteistyösopimus on allekirjoitettu. Rakentamishankkeen keskeyttäminen tarkoittaa, että Yhtiö ei tee uusia sitoumuksia, lähetä uusia Rahoituskutsuja eikä muutoin edistä Rakentamishanketta.

- 3.1.2 Selkeyden vuoksi todetaan, että Yhtiö sitoutuu vastaamaan kaikista välittömistä kustannuksista, joita Rakentamishankkeesta aiheutuu valtion olemassa olevalle rataverkolle. Välittömiksi kustannuksiksi katsotaan Rakentamishankkeesta valtion rataverkolle aiheutuvat kustannukset, ml. sellaiset kustannukset, jotka aiheutuvat siitä, ettei valtion rataverkkoa voida käyttää tai jotka seuraavat rautatieliikenteen viivästyksistä. Välittöminä kustannuksina ei pidetä sitä osaa kustannuksista, jotka aiheutuvat olemassa olevan rataverkon normaalista kunnossapidosta tai muista vastaavista kustannuksista, jotka olisivat syntyneet tässä yhteydessä valtion rataverkolle riippumatta siitä, toteutuuko Rakentamishanke vai ei.
- 3.1.3 Yhtiön tulee Yhteistyösopimuksessa sitoutua toteuttamaan Rakentamishankkeen Osahankkeet ml. rakentamissuunnitelmat Väyläviraston ohjeiden ja teknisten vaatimusten mukaisesti. Ohjeiden ja tuotevaatimusten tulee olla julkisia.
- 3.1.4 Yhtiöllä on mahdollisuus perustellusta syystä poiketa Väyläviraston ohjeiden ja tuotevaatimusten mukaisista suunnitteluperusteista. Yhteistyösopimuksessa on sovittava prosessista, jonka mukaisesti suunnitteluperusteista on mahdollista poiketa.
- 3.1.5 Yhtiö sitoutuu Yhteistyösopimuksessa tarkemmin sovittavalla tavalla raportoimaan Rakentamishankkeen etenemisestä Väylävirastolle. Yhtiön on mahdollistettava Väylävirastolle pääsy sellaisiin tietoihin, joilla voi olla vaikutusta Väylävirastolle tämän sopimuksen perusteella siirtyvän omaisuuden laatuun, kuntoon tai kunnossapitokustannuksiin. Pääsy tietoihin sallitaan nimetyille henkilöille.

4. UUDET OSAKKAAT

4.1 Yleiset edellytykset

- 4.1.1 Yhtiön osakkeenomistajaksi voi myöhemmin tulla yksi tai useampi uusi Osakas, esimerkiksi Yhtiön järjestämän osakeannin tai Osakkeiden luovuttamisen johdosta, vain mikäli sen hyväksymistä kannattaa Määräenemmistö. Mikäli uusi Osakas on Kuntaosakas, niin kaikki Kuntaosakkaat käyvät keskinäisiä neuvotteluja koskien sitä minkä tulisi olla niiden keskinäisten Rahoitussitoumusten suhde.
- 4.1.2 Yhtiön Osakkeiden saaminen haltuun ja Yhtiön Osakkaaksi tuleminen on ehdollinen sille, että uusi Osakas liittyy tämän Sopimukseen Osapuoleksi allekirjoittamalla Yhtiön yhtiökokouksen hyväksymän liittymissopimuksen ja sitoutuu tämän Sopimuksen mukaisiin Osakkaiden velvollisuuksiin ja Suomen valtion omistus- ja äänivaltaisuus Yhtiössä säilyy aina vähintään viidenkymmenenpilkkuyhden prosentin (50,1 %) suuruisena. Liittymissopimuksessa tulee määrätä uuden Osakkaan vastattavaksi tulevasta Rahoitussitoumuksesta.
- 4.1.3 Osakkaat valtuuttavat tämän Sopimuksen voimassaolon ajaksi Yhtiön hyväksymään puolestaan uuden Osakkaan kanssa tehtävän liittymissopimuksen oleellisesti vähintään samoin ehdoin kuin mitä tässä Sopimuksessa on kuvattu Osakkaiden velvollisuuksiksi. Samalla kukin Osakas valtuuttaa Yhtiön hyväksymään uuden Osakkaan Sopimuksen Osapuoleksi. Selvyden vuoksi todetaan, että Yhtiö voi hyväksyä tämän kohdan mukaisesti tehtävän liittymissopimuksen ja uuden Osakkaan vain, mikäli yhtiökokous on näin kohdan 4.1.1 mukaisesti etukäteen päättänyt.

4.2 Uusien Osakkaiden ja rahoituksen ylijäämän vaikutus Rahoitussitoumuksiin

- 4.2.1 Yhtiön uuden Osakkaan, joka tulee Yhtiön Osakkaaksi muuten kuin jo olemassa olevien Osakkeiden luovuttamisen myötä, Rahoitussitoumuksen sekä mahdollisen Yhtiön rahoituksen ylijäämän vaikutuksesta aiempien Osakkaiden jäljellä oleviin Rahoitussitoumuksiin päättää Yhtiön yhtiökokous. Yhtiökokouksen tulee perustaa päätöksentekonsa sen arvioon Rakentamishankkeen kokonaisrahoitustarpeesta päätöksentekoajankohtana, huomioiden mitä kohdissa 4.2.2–4.2.4 todetaan. Lisäksi yhtiökokous voi lykätä päätöksentekoa myöhemmäksi Rakentamishankkeen keston aikana, mikäli se katsoo, että Rakentamishankkeen kokonaisrahoitustarvetta on tarkoituksenmukaisempaa arvioida myöhemmässä vaiheessa.
- 4.2.2 Mikäli Rakentamishankkeen kokonaisrahoitustarve arvioidaan alkuperäistä arviota suuremmaksi ja Yhtiöllä todetaan olevan kattamatonta rahoitusvajetta, uuden Osakkaan Rahoitussitoumuksen määrä vaikuttaa muiden Osakkaiden Rahoitussitoumusten määrään siten kuin alla esitetään vain, mikäli sitä kannattaa yhtiökokouksessa Määräenemmistö, soveltaen mitä kohdassa 4.2.4 todetaan:
- (i) uuden Kuntaosakkaan Rahoitussitoumuksen määrä vähentää aiempien Kuntaosakkaiden jäljellä olevien Rahoitussitoumusten määrää euro eurosta niiden keskinäisessä suhteessa;
 - (ii) uuden Osakkaan, joka ei ole Kuntaosakas, Rahoitussitoumuksen määrä vähentää kaikkien aiempien Osakkaiden jäljellä olevien Rahoitussitoumusten määrää euro eurosta niiden keskinäisessä suhteessa
- 4.2.3 Muussa kuin edellisessä kohdassa kuvatussa tapauksessa uuden Osakkaan rahoitussitoutus ei vähennä muiden Osakkaiden Rahoitussitoumusten määrää tai johda pääoman palautukseen muille Osakkaille rahoitusvajetta vastaavalta osin.
- 4.2.4 Mikäli Rakentamishankkeen kokonaisrahoitustarve arvioidaan enintään alkuperäisen arvion mukaiseksi, niin uuden Osakkaan Rahoitussitoumuksen määrä tai Yhtiön rahoituksen ylijäämä vaikuttaa muiden Osakkaiden Rahoitussitoumusten määrään siten kuin kohdan 4.2.2 alakohdassa (i) on kuvattu uuden Kunta-osakkaan Rahoitussitoumuksen osalta ja alakohdassa (ii) on kuvattu muun uuden Osakkaan Rahoitussitoumuksen tai Yhtiön rahoituksen ylijäämän osalta. Mikäli tietyn aiemman Osakkaan suhteellista osuutta uuden Osakkaan Rahoitussitoumukselta tai Yhtiön rahoituksen ylijäämästä ei voida vähentää täysimääräisesti kyseisen Osakkaan jäljellä olevan Rahoitussitoumuksen määrästä, niin Yhtiö palauttaa osuutta vastaavan määrän Yhtiön pääomasta tällaiselle Osakkaalle Osakeyhtiölain sallimissa rajoissa. Selvyyden vuoksi todetaan, että Suomen valtion omistusosuutta koskee kohdan 2.1.3 mukainen antidiluutio-suoja. Muiden Osakkaiden kuin Suomen valtion omistusosuuksien keskinäisen suhteen tulee kuitenkin vastata niiden suhteellista osuutta Liitteessä 1 määriteltyjen Rahoitussitoumusten kokonaismäärästä (laskettuna kutsumattomista Rahoitussitoumuksista).

5. VOITONJAKO

- 5.1 Osapuolten tarkoituksena on, että Yhtiö käyttää keräämänsä varat Rakentamishankkeeseen sekä muiden Rakentamishankkeen aikaisesta toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen eikä Yhtiö lähtökohtaisesti jaa osinkoa Osakkaille.

6. YHTIÖN HALLINNOINTI

6.1 Yhtiökokous

- 6.1.1 Osakkailla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan Osakeyhtiölain mukaisesti, huomioiden mitä tässä Sopimuksessa, erityisesti kohdassa 8.1 on todettu.

- 6.1.2 Varsinaisen yhtiökokouksen lisäksi Yhtiö järjestää Rakentamishankkeessa vähintään yhden (1) kerran vuodessa Yhtiön hallituksen tarkemmin määrittämänä ajankohtana osakaskokouksen, jossa Osakkaille tiedotetaan Rakentamishanketta koskevista ajankohtaisista asioista ja jossa Osakkailla on mahdollisuus keskustella Yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan kanssa Yhtiön toimintaan ja Rakentamishankkeeseen liittyvistä kysymyksistä.
- 6.1.3 Riippumatta siitä mitä Osakeyhtiölaissa määrätään, seuraavista asioista päättää aina Yhtiön yhtiökokous (pois lukien mahdolliset nimenomaiset hallitukselle annetut valtuutukset) ja hyväksyvän päätöksen tekeminen edellyttää Määräenemmistön kannatusta:
- (i) Kohdissa [4.1.1; 4.2.1; 4.2.2 ja 7.3.1] mainitut tilanteet;
 - (ii) Yhtiön toiminnan muu laajentaminen, joka edellyttää yhtiöjärjestysmuutosta;
 - (iii) Yhtiön toiminnan lopettaminen;
 - (iv) Yhtiön omaisuuden luovuttaminen muuten kuin joko tavanomaiseen liiketoimintaan liittyen tai tämän Sopimuksen ehtojen nojalla;
 - (v) Rakentamisvaiheen kustannuksiin ja/tai radan toiminnallisuuksiin oleellisesti vaikuttavat vaihtoehtoiset ratkaisut, mikäli tästä ei aiheudu merkittävää haittaa Yhtiön operatiiviselle toiminnalle. Lisäksi tällaisia suunnitteluratkaisuja koskee kohdan 12.2.2 mukainen tiedottamisvelvollisuus; ja
 - (vi) Osahankkeiden etenemisjärjestyksestä ja sisällöstä päättäminen tilanteessa, jossa Liitteen 1 mukaiset Rahoitussitoumukset eivät riitä kaikkien Liitteessä 2 ja kohdassa 2.3.2 määriteltyjen Osahankkeiden edistämiseen.
- 6.1.4 Mitä kohdan 6.1.3 v-alakohdassa todetaan, ei kuitenkaan sovelleta tilanteessa, jossa radan toiminnallisuuksiin oleellisesti vaikuttavat vaihtoehtoiset ratkaisut vaikuttavat radan ylläpito-, huolto- ja elinkaarikustannuksiin sekä vastuisiin ja velvoitteisiin, joita radan haltijuudesta ja omistamisesta syntyy. Kyseiset muutokset edellyttävät hyväksyvää päätöstä, jota on yhtiökokouksessa kannattanut vähintään puolet (1/2) Yhtiön Osakkeista ja niiden tuottamista äänistä.
- 6.1.5 Mikäli mikään esitys asiassa, josta päättäminen edellyttää Määräenemmistön kannatusta, ei saa yhtiökokouksessa päätöksen tekemiselle vaadittavaa kannatusta, sitoutuvat Osakkaat neuvottelemaan käsiteltävästä asiasta ja äänestämään asiasta uudestaan kahdentoista (12) viikon kuluessa hylkäävästä päätöksestä. Mikäli Yhtiön toiminnan lopettamista koskeva esitys ei saa toisellakaan käsittelykerralla vaadittavaa kannatusta, niin Yhtiö asetetaan selvitystilaan, mikäli sitä kannattaa vähintään puolet (1/2) Yhtiön Osakkeista ja niiden tuottamista äänistä. Selvitystilamenettelyn lopuksi Yhtiö palauttaa Osakkeille Yhtiössä jäljellä olevan kassavarallisuuden Rahoitussitoumusten mukaisessa suhteessa Osakeyhtiölain kanssa yhdenmukaisella tavalla. Yhtiön muu omaisuus, kuten tehdyt suunnitelmat ja rakennelmat siirretään Suomen valtiolle ilman erillistä korvausta tai maksua.

6.2 Hallitus

- 6.2.1 Yhtiön hallitukseen kuuluu enintään kolmetoista (13) varsinaista jäsentä. Yhtiön hallitukseen ei valita varajäseniä.
- 6.2.3 Osakkailla on oikeus nimetä hallituksen jäsenet seuraavasti:
- (i) Suomen valtiolla on oikeus nimetä seitsemän (7) hallituksen jäsentä; ja
 - (ii) Kuntaosakkailla on kullakin oikeus nimetä yksi (1) hallitusjäsen.

- 6.2.4 Mikäli Osakkaat haluavat nimetä uuden hallituksen jäsenen aiemman hallituksen jäsenen tilalle muutoin kuin Yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa, niin asiasta tulee ilmoittaa Yhtiön hallituksen puheenjohtajalle. Tällöin hallituksen tulee ilman aiheetonta viivettä kutsua koolle ylimääräinen yhtiökokous, jossa muutos pannaan täytäntöön. Varsinaisessa yhtiökokouksessa toteutettavien hallituksen jäsenten vaihdosten osalta Osakkaat pyrkivät ilmoittamaan vaihdoksesta etukäteen mahdollisimman varhain ennen kokousta hallituksen puheenjohtajalle.
- 6.2.5 Suomen valtio nimeää hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.
- 6.2.6 Osakkaat sitoutuvat nimeämään hallituksen jäseniksi ainoastaan sellaisia henkilöitä, joilla on Yhtiön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus, ja jotka ovat ominaisuuksiltaan muutoin sopivia hallituksen jäseniksi.
- 6.2.7 Riippumatta siitä mitä Osakeyhtiölaissa määrätään, hyväksyvän päätöksen tekeminen hallituksessa toimitusjohtajan erottamisesta edellyttää, että päätöstä kannattaa vähintään seitsemän (7) hallituksen jäsentä. Hyväksyvän päätöksen tekeminen hallituksessa toimitusjohtajan valinnasta edellyttää, että päätöstä kannattaa vähintään kymmenen (10) hallituksen jäsentä.
- 6.2.8 Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista.
- 6.2.9 Yhtiö sitoutuu järjestämään johdolle tavanomaisen johdon vastuuvakuutuksen ja varmistamaan sen voimassaolon koko toimintansa ajan.
- 6.10 Osakkaan nimeämän hallitusjäsenen jäsenyys Yhtiön hallituksessa päättyy välittömästi, mikäli Osakkaan omistajuus Yhtiössä päättyy kesken Rakentamishankkeen.

6.3 Toimitusjohtaja

- 6.3.1 Yhtiöllä voi olla toimitusjohtaja, jonka valitsee ja erottaa hallitus.

6.4 Yhtiön ja Osakkaiden väliset sopimukset

- 6.4.1 Kaikki merkittävät kaupalliset sopimukset ja muu kaupallinen yhteistyö yhtäältä Yhtiön ja toisaalta Osakkaan sekä Osakkaan lähipiiriin kuuluvien yhteisöjen välillä tulee käsitellä Yhtiön hallituksessa ja toteuttaa markkinaehtoisesti sekä ottaen huomioon lainsäädännön asettamat vaatimukset Yhtiön toiminnalle.

7. OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN

7.1 Yleinen luovutuskielto

- 7.1.1 Yhtiön Osakkeiden tai niihin perustuvien oikeuksien tai velvollisuuksien luovuttaminen, lahjoittaminen, siirtäminen, antaminen vakuudeksi tai panttaaminen muutoin kuin tämän Sopimuksen nimenomaisen määräyksen perusteella on kiellettyä.

7.2 Luovutusrajoitukset

- 7.2.1 Osapuolet toteavat, että Yhtiön yhtiöjärjestys sisältää lunastus- ja suostumuslausekkeen.
- 7.2.2 Osakkaat sopivat, että Osakkeiden myyntimenettely määräytyy Osakkaiden kesken aina ensisijaisesti tämän Sopimuksen eikä yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Osapuolet sitoutuvat olemaan vetoamatta Sopimuksen sallimissa luovutustilanteissa Yhtiön yhtiöjärjestyksen lunastuslausekkeeseen ja lisäksi Yhtiön hallituksen tulee tarvittaessa antaa suostumuksensa tällaisille luovutuksille.
- 7.2.3 Mikäli Osakkeita luovutetaan tämän Sopimuksen vastaisesti, noudatetaan Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaista lunastusmenettelyä.

7.3 Sallittu Osakkeiden luovuttaminen

- 7.3.1 Osakkaalla on oikeus luovuttaa Osakkeitaan Yhtiöön mukaan otettavalle uudelle Osakkaalle vain, mikäli Määräenemmistö on antanut siihen suostumuksensa, soveltaen soveltuvien osin, mitä jaksossa 4 on sovittu.
- 7.3.2 Riippumatta siitä mitä tässä Sopimuksessa on muutoin sovittu, Osakkaalla on oikeus siirtää kaikki Osakkeensa ja tämä Sopimus lähipiiritaholle, joka on Osakkaan yksinomaaisessa tai Osakkaan tosiasiallisen määräysvallan haltijan kanssa samassa määräysvallassa oleva taho. Selvyyden vuoksi todetaan, että mikäli vastaanottava taho on osakeyhtiö, tarkoitetaan tämän Sopimuksen mukaisella tosiasiallisella määräysvallalla sitä, että Osakkeensa siirtävä Osakas omistaa 100% vastaanottavan yhtiön Osakkeista. Lisäksi edellytyksenä luovutukselle on, että (i) luovutuksensaaja sitoutuu noudattamaan tätä Sopimusta ja (ii) Osakkeet luovuttanut Osakas sitoutuu toissijaisesti luovutuksensaajaan nähden tämän Sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseen Yhtiötä ja muita Osakkaita sekä Yhtiön mahdollisia rahoittajia kohtaan. Vaatimukset voidaan osoittaa Osakkeet luovuttaneelle Osakkaalle välittömästi, mikäli luovutuksensaaja ei ole noudattanut Sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

8. OLENNAISET SOPIMUSRIKKOMUKSET

- 8.1 Mikäli Osakas rikkoo tätä Sopimusta olennaisesti eikä sopimusrikkomusta ole korjattu kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa toisen Osapuolen tekemän sopimusrikkomusta koskevan perustellun kirjallisen reklamaation esittämisestä, niin Osapuolet sitoutuvat ensisijaisesti sopimaan erimielisyyden neuvotteluteitse ja ratkaisemaan erimielisyyden lopullisesti välimiesmenettelyssä kohdan 13.2 mukaisesti. Jos asiaa ei saada neuvotteluteitse ratkaistua ja välimiesmenettelyssä todetaan sopimusrikkomuksen olemassaolo, Sopimusta rikkonut Osakas menettää kaikki tämän Sopimuksen nojalla sille muuten kuuluvat oikeutensa sekä sitoutuu olemaan käyttämättä sille Osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen tai muulla perusteella Yhtiön Osakkaana muuten kuuluvia hallinnoimisoikeuksiaan (kuten äänioikeus sekä oikeus osallistua yhtiökokouksiin) välittömästi kunnes sopimusrikkomusta ei enää ole. Mikäli olennaisen sopimusrikkomuksen olemassaoloa koskeva erimielisyys on ratkaistu Sopimuksen kohdan 13.2 mukaisesti, olennaiseen sopimusrikkomukseen syyllistyneen Osakkaan omistamia Osakkeita ja niiden tuottamia ääniä ei oteta huomioon laskettaessa Määräenemmistöä. Sopimusrikkomusta koskevan reklamaation esittäjän tulee aina antaa kirjallinen reklamaationsa tiedoksi Yhtiön hallitukselle sekä muille Osapuolille ilman aiheetonta viivytystä. Selvyyden vuoksi todetaan, että tässä kohdassa tarkoitettu Sopimuksen nojalla kuuluvien oikeuksien menettäminen ei vaikuta Osakkaan velvollisuuteen jatkaa Rahoituskutsujen suorittamista eikä oikeuksien menettäminen vaikuta Osakkaan Rahoitussitoumuksen kokonaismäärään.
- 8.2 Sopimuksen olennaiseksi rikkomiseksi katsotaan aina Rahoitussitoumuksen mukaisen Yhtiön Rahoituskutsun maksamatta jättäminen.

9. JULKISUUS JA SALASSAPITO

- 9.1 Tämä Sopimus on julkinen.
- 9.2 Rakentamishankkeen yhteydessä tai myöhemmin Osapuolet saattavat luovuttaa toisilleen luottamuksellista tietoa Osapuolta, Yhtiötä tai Yhtiön osakeomistusta koskevista asioista (jäljempänä "**Luottamuksellinen Tieto**"). Osapuolet sitoutuvat pitämään kaiken toisilta Osapuolilta tämän Sopimuksen puitteissa välittömästi tai välillisesti saamansa Luottamuksellisen Tiedon luottamuksellisena ja olemaan ilmaisematta sitä muille. Luottamuksellinen Tieto tulee aina mahdollisuuksien mukaan merkitä selkeästi merkinnöin "Liikesalaisuus", "Luottamuksellinen" tai "Salainen".
- 9.3 Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan koske tietoa (jota olisi ilman alla yksilöityä syytä pidettävä Luottamuksellisena Tietona),
- i. joka kyseisen tiedon luovutushetkellä oli julkista tai tuli sen jälkeen julkiseksi ilman tietoa vastaanottaneen Osapuolen myötävaikutusta;

- ii. joka oli todistettavasti tietoa vastaanottavan Osapuolen laillisessa omistuksessa jo ennen sen luovutusta, eikä tieto ollut suoraan tai epäsuorasti peräisin tietoa luovuttavalta Osapuolelta;
 - iii. jonka Osapuoli on sen vastaanottamisen jälkeen saanut kolmannelta osapuolelta, joka ei ole saanut tietoa suoraan tai epäsuorasti toiselta Osapuolelta ja jolla on laillinen oikeus luovuttaa kyseinen tieto vastaanottavalle Osapuolelle;
 - iv. jonka vastaanottava Osapuoli on todistettavasti ja Luottamuksellista Tietoa käyttämättä kehittänyt luovutushetken jälkeen;
 - v. joka on luovutettava Osakkaan päätöksentekoolimelle asian käsittelemiseksi lain, asetuksen tai voimassa olevan velvoittavan toimintaohjeen perusteella; ja
 - vi. joka on annettava pakottavan lain tai viranomaismääräyksen nojalla.
- 9.4 Osapuolet sitoutuvat olemaan itse käyttämättä toisilta Osapuolilta saamaansa Luottamuksellista Tietoa mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin tämän Sopimuksen tarkoittamaan yhteistyöhön tai Rakentamishankkeen edistämiseen. Osapuolten tulee huolehtia siitä, ettei toisilta Osapuolilta saatu tietoa tai aineisto muiden kuin sellaisten Osapuolten työntekijöiden, jotka sitä välttämättömästi tarvitsevat yllä mainittuun tarkoitukseen, käyttöön tai ulottuville. Tässä kohdassa sovittu salassapitovelvoite on voimassa tämän Sopimuksen voimassaoloajan ja niin kauan, kun Luottamuksellisella Tiedolla voi olla merkitystä, kuitenkin enintään kolme (3) vuotta tämän Sopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen, ellei pakottavasta lainsäädännöstä seuraa ajallisesti pidempi salassapitovelvollisuus.
- 9.5 Yhtiöllä on kuitenkin tämän kohdan estämättä oikeus luovuttaa Yhtiötä ja sen omistusrakennetta koskevia tietoja yritysjärjestelyiden ja rahoitusjärjestelyiden yhteydessä edellyttäen, että tiedonsaajaa sitoo joko pankkisalaisuus tai siltä on hankittu erillinen salassapitositumus.
- 9.6 Tällä Sopimuksella ei rajoiteta lainsäädännöstä seuraavia julkisuus- tai salassapitovelvoitteita tai -oikeuksia.

10. SITOUMUKSET

10.1 Sitoumus koskien erillisiä sopimuksia

- 10.1.1 Osapuolet vakuuttavat, että ne eivät ole tehneet tai tee tämän Sopimuksen voimassa ollessa suoranaisia Sopimuksen vastaisia muita sopimuksia tai sitoumuksia, ml. kaiken laatuiset Osakkaiden keskinäiset sitoumukset Sopimuksen tarkoitukseen liittyen.

10.2 Luopuminen tietyistä vähemmistöoikeuksista

- 10.2.1 Osakkaat luopuvat seuraavista oikeuksistaan:

- (i) oikeus vaatia Osakeyhtiölain 18 luvun 1 §:n mukaista vähemmistöosakkeiden lunastusta; ja
- (ii) oikeus vaatia Osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ssä mainittua vähemmistöosinkoa.

11. VOIMASSAOLO

- 11.1 Tämä Sopimus tulee voimaan, kun kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet, mutta aikaisintaan 1.1.2026.
- 11.2 Osakkaat pyrkivät allekirjoittamaan tämän Sopimuksen samanaikaisesti Liitteessä 3 tarkoitettujen osakkeenomistajien yksimielisen päätöksen kanssa.
- 11.3 Tämä Sopimus on voimassa Osakkaan osalta niin kauan kuin kyseinen Osakas ja yksikin toinen Osakas omistaa Yhtiön Osakkeita. Kun tämä Sopimus lakkaa olemasta voimassa tietyn Osakkaan osalta, kyseistä tahoja ei enää pidetä Sopimuksen tarkoittamana Osapuolena tai Osakkaana.

- 11.4 Yhtiön osalta tämä Sopimus lakkaa olemasta voimassa, kun tämä Sopimus on lakannut olemasta voimassa kaikkien muiden Osapuolten välillä. Selvyyden vuoksi todetaan, että tämän Sopimuksen ehtojen vastainen Osakkeiden luovutus tai olennaisesta sopimusrikkomuksesta seuraava oikeuksien menetys eivät vapauta luovuttajaa tai tätä Sopimusta olennaisesti rikkonutta Osakasta tämän Sopimuksen mukaisista velvoitteista.
- 11.5 Sopimuksen jaksot 9 (Julkisuus ja salassapito), sekä 13 (Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen) sitovat kuitenkin Osapuolia vielä senkin jälkeen, kun tämän Sopimuksen voimassaolo on kyseisen Osapuolen osalta muutoin päättynyt.

12. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

12.1 Myötävaikutusvelvollisuus

- 12.1.1 Osapuolet sitoutuvat itse, asiamiehensä tai edustajansa välityksellä äänestämään ja toimimaan yhtiökokouksessa, hallituksessa ja kaikissa muissa yhteyksissä tavalla, jota tämän Sopimuksen noudattaminen edellyttää sekä huolehtimaan siitä, että niiden lähipiirin kuuluvat, määräysvallassa olevat sekä omistusyhteystahot noudattavat omalta osaltaan tämän Sopimuksen ehtoja, joihin ne ovat mahdollisesti sitoutuneet.

12.2 Oikeus Yhtiötä koskevaan asiakirja-aineistoon ym.

- 12.2.1 Yhtiön hallitus on velvollinen toimittamaan kunkin Osakkaan Liitteessä 6 nimeämälle yhteyshenkilölle tämän kohtuudella pyytämän yksilöidyn Yhtiön toimintaa ja taloudellista asemaa koskevan asiakirja-aineiston sekä vastaamaan Yhtiön toimintaa ja taloudellista asemaa koskeviin kysymyksiin vastaavassa laajuudessa viipymättä mutta kuitenkin viimeistään kymmenen (10) pankkipäivän kuluttua Osakkaan pyynnöstä, paitsi mikäli luovuttaminen ei ole sallittua lain pakottavan säännöksen nojalla. Asiakirja-aineisto on kuitenkin toimitettava aina kaikilta osin pyynnön esittäneen Osakkaan asiamiehelle, joka puolestaan voi raportoida aineistosta omalle päämiehelleen siltä osin, kun aineiston sisältämän tiedon luovuttaminen ei ole vastoin lain pakottavaa säännöstä.
- 12.2.2 Lisäksi Rakentamishankkeen aikana Yhtiön hallitus on velvollinen tiedottamaan omaaloitteisesti Osakkaille rakentamisen etenemisestä tai siihen liittyvistä olennaisista viivästyksistä sekä muista Yhtiön toimintaa ja/tai taloudellista asemaa koskevista olennaisista muutoksista viipymättä. Velvollisuus koskee erityisesti tilanteita, joissa Yhtiön on tarkoitus viestiä asiasta julkisuuteen.
- 12.2.3 Kaikilla Osakkailla on yhtäläinen oikeus tutustua Yhtiötä koskevaan asiakirja-aineistoon kohtien 12.2.1 ja 12.2.2 nojalla, eli tietty aineisto on luovutettava samassa laajuudessa ja samoin ehdoin kaikille sitä pyytäneille Osakkailla.
- 12.2.4 Osakkaan tämän kohdan nojalla saama asiakirjamateriaali on Luottamuksellista Tietoa, jota koskee kohdan 9 mukainen salassapitovelvollisuus.

12.3 Tulkintajärjestys

- 12.3.1 Mikäli tämän Sopimuksen ja Osakeyhtiölain tahdonvaltaisten säännösten välillä on eroavaisuuksia, noudatetaan Osapuolten välillä tämän Sopimuksen ehtoja.
- 12.3.2 Mikäli tämä Sopimus, siihen liittyvät sopimukset ja asiakirjat ja Yhtiön yhtiöjärjestys ovat toistensa kanssa ristiriidassa, on asiakirjoja sovellettava seuraavassa etusijajärjestyksessä:
- (i) tämä Sopimus;
 - (ii) Yhtiön yhtiöjärjestys; ja
 - (iii) tämän Sopimuksen liitteenä olevat muut asiakirjat.

- 12.3.3 Mikäli tämän Sopimuksen ehto on ristiriidassa Suomen valtion omistajapolitiittisten periaatepäätösten määräyksen kanssa ja siitä aiheutuu tosiasiallista haittaa Osakkaille, niin Osapuolet sitoutuvat käymään keskinäisiä neuvotteluita, joiden tavoitteena on ratkaista asia niin, että Sopimuksen ehtoja pystytään noudattamaan siten, että Osapuolten alkuperäinen kaupallinen ja/tai juridinen tarkoitus toteutuu mahdollisimman hyvin.

12.4 Ilmoitukset

- 12.4.1 Kaikki tähän Sopimukseen liittyvät ilmoitukset ja yhteydenotot voidaan pätevästi käyttämällä Osapuolten Liitteessä 6 (Osakkaiden yhteys henkilöiden yhteystiedot) ilmoittamia yhteystietoja. Mikäli näissä yhteystiedoissa tapahtuu muutoksia jonkun Osapuolen osalta, niin kyseisen Osapuolen on ilmoitettava yhteystietomuutoksesta Yhtiölle.
- 12.4.2 Edellisessä kohdassa viitatu ilmoitukset tulee tehdä kirjallisesti lähettämällä Osapuolelle viesti sekä sähköpostilla että tavallisena kirjeenä toimitettavana postilähettyksenä. Ilmoituksen katsotaan saapuneen Osapuolen tietoon seitsemän (7) päivän päästä kirjeen tai sähköpostin todistettavasti onnistuneesta lähettämisestä.

12.5 Tulkinta

- 12.5.1 Tämän Sopimuksen otsikot eivät vaikuta sen sisältöön eivätkä tulkintaan. Tätä Sopimusta tai sen tiettyä kohtaa ei tulkita yhdenkään Osapuolen vahingoksi sillä perusteella, että Sopimus tai sopimuskohta on kyseisen Osapuolen tai tämän asiamiehen laatima.

12.6 Koko sopimus

- 12.6.1 Tämä Sopimus liitteineen käsittää Osapuolten välisen sopimuksen ja yhteisymmärryksen kokonaisuudessaan.

12.7 Oikeuksien käyttämättä jättäminen

- 12.7.1 Mikäli jokin Osapuoli jättää käyttämättä jonkin tämän Sopimuksen tarjoaman oikeuden, ei tämän oikeuden käyttämättä jättäminen millään tavalla vaikuta kyseisen Osapuolen oikeuteen käyttää tuota oikeutta myöhemmin niin halutessaan.

12.8 Siirtokielto

- 12.8.1 Tämä Sopimus sitoo kaikkia Osapuolia ja niiden oikeudellisia seuraajia. Osapuolilla ei ole oikeutta siirtää tätä Sopimusta, siihen perustuvia oikeuksiaan tai velvoitteitaan, ellei tässä Sopimuksessa nimenomaisesti toisin määrätä.

12.9 Muutokset

- 12.9.1 Tätä Sopimusta voidaan muuttaa tai se voidaan korvata, mikäli Määräenemmistö kannattaa sopimusmuutosta tai Sopimuksen korvaamisesta uudella osakassopimuksella, eikä muutoksella tai korvaamisella muuteta muutosta vastustavan Osakkaan asemaa suhteessa muihin vastaavassa asemassa oleviin Osakkaisiin, eikä päätös ole ristiriidassa Osakeyhtiölain 1 luvun 7 pykälän kanssa. Sopimusmuutos, joka koskee Sopimuksen jaksoja/kohtia 2 (Rahoitus), 4.2 (Uusien Osakkaiden ja rahoituksen ylijäämän vaikutus Rahoitussitoumuksiin), 6.1 (Yhtiökokous) ja 6.2 (Hallitus), edellyttää kuitenkin, että kaikki Osapuolet hyväksyvät kyseisen muutoksen.
- 12.9.2 Kun Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt Liitteeseen 2 sisältyvät liitekartat 2.1–2.5 laissa säädettyssä viranomaismenettelyssä, Osakkaat sitoutuvat päivittämään kaikki liitekartat saman aikaisesti Yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa.
- 12.9.3 Muutokset tähän Sopimukseen on tehtävä kirjallisesti.

12.10 Sopimuksen osittainen pätemättömyys tai mitättömyys

- 12.10.1 Mikäli tämä Sopimus, sen tietty tai tietyt keskeiset ehdot tai tällä Sopimuksella toteutettava järjestely katsotaan osittain täytäntöönpanokelvottomaksi, pätemättömäksi tai mitättömäksi, on Sopimus muilta osilta yhä voimassa, ellei Sopimuksen osan täytäntöönpanokelvottomuus, pätemättömyys tai mitättömyys johda koko Sopimusta ajatellen niin merkittävään muutokseen, että Sopimuksen soveltaminen sen johdosta olisi kohtuutonta tai yhtiökokouksen Määräenemmistö toteaa Sopimuksen olevan alkuperäistä tarkoitusta vastaamaton.
- 12.10.2 Mikäli edellä mainittu tilanne syntyy, Osapuolet pyrkivät kuitenkin ensi sijassa keskinäisin neuvotteluihin ja muine kohtuullisin käytettävissään olevin keinoin korvaamaan täytäntöönpanokelvottoman, pätemättömän tai mitättömän ehdon ehdolla, joka vastaa Osapuolten alkuperäistä kaupallista ja/tai juridista tarkoitusta.

12.11 Sopimukseen sitoutumista koskeva oikeudellinen este

- 12.11.1 Mikäli yksi tai useampi Osapuoli ei Sopimukseen sitoutumista koskevan päätöksen kumoutumisesta tai muuttumisesta, pakottavasta lainsäädännöstä tai tuomioistuimen lainvoimaisesta päätöksestä johtuen voi jatkaa Sopimuksen Osapuolena, Osapuolet pyrkivät ensisijassa keskinäisin neuvotteluihin ja muine kohtuullisin käytettävissään olevin keinoin (mukaan lukien Sopimukseen sitoutumista koskevaa päätöstä mahdollisesti koskevan muotovirheen korjaaminen) poistamaan aiheutuneen oikeudellisen esteen, esimerkiksi sopimalla muusta järjestelystä, jolla tässä Sopimuksessa tarkoitettu järjestely saadaan toteutettua kaikkien Osapuolten välillä tai niiden Osapuolten välillä joita em. oikeudellinen este ei koske. Mikäli Osapuoli ei voi jatkaa Sopimuksen Osapuolena edellä mainitusta syystä, niin Yhtiöllä ei ole velvollisuutta palauttaa kyseisen Osapuolen Yhtiölle jo maksamaa rahoitusta, mikäli erikseen ei nimenomaisesti muuta sovita.
- 12.11.2 Mikäli Osapuolet eivät löydä yksimielistä ratkaisua kohdassa 12.11.1 tarkoitettun oikeudellisen esteen poistamiseksi, niin Sopimus purkautuu, mikäli yhtiökokous ei päättä, että Sopimus jatkuu yhä voimassa niiden Osapuolten kesken, joita oikeudellinen este ei koske. Sopimuksen voimassaolo ei kuitenkaan saa johtaa koko Sopimusta ajatellen niin merkittävään muutokseen, että Sopimuksen voimassaolo sen johdosta olisi perustellusti kohtuutonta yhden tai useamman muun Osapuolen osalta.
- 12.11.3 Mikäli tämä Sopimus lakkaa olemasta voimassa tietyn Osakkaan, mutta ei kaikkien Osakkaiden, osalta kohdassa 12.11.1. mainitusta syystä, niin kyseinen Osakas sitoutuu luovuttamaan kaikki omistamansa Osakkeet Yhtiölle tai sen osoittamalle taholle yhden (1) euron vastiketta vastaan sekä ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin luovutuksen täytäntöön panemiseksi.

13. SOVELLETTAVA LAKI JA ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

- 13.1 Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.
- 13.2 Tästä Sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti Osapuolten välisin neuvotteluihin. Mikäli erimielisyyttä ei saada ratkaistua Osapuolten välisin neuvotteluihin, niin tästä Sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on kolmijäseninen. Välimiesmenettelyn paikka on Helsinki ja kieli on suomi.
- 13.3 Välimiesmenettely on luottamuksellinen ja sen yhteydessä käsiteltävä aineisto on tämän Sopimuksen mukaista Luottamuksellista Tietoa. Asiassa annettava välitystuomio on kuitenkin julkinen, mikäli riidan osapuolet eivät nimenomaisesti erikseen muuta sovi.
- 13.4 Riippumatta siitä mitä edellä todetaan, kukin Osapuoli voi hakea tähän Sopimukseen perustuvien maksamattomien saatavien perintää yleisessä tuomioistuimessa.

14. SOPIMUSKAPPALEET

Tämä Sopimus allekirjoitetaan sähköistä allekirjoituspalvelua käyttäen, jolloin palvelun tuottama sähköinen asiakirja katsotaan Sopimuksen alkuperäisversioksi.

[Allekirjoitukset seuraavalla sivulla]